

УДК 342.951

П. С. Покатаєвдоктор наук з державного управління, доцент
Класичний приватний університет**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ САМОВРЯДНОГО КОНТРОЛЮ
У СФЕРІ БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ**

У статті досліджено правові підстави здійснення самоврядного контролю в Україні у сфері благоустрою населених пунктів, а також у сфері земельних відносин та містобудування. Визначено перелік суб'єктів здійснення самоврядного контролю, окреслено їх повноваження, встановлено коло підконтрольних суб'єктів. Виявлено колізії в діючому законодавстві щодо здійснення самоврядного контролю старостами як новими суб'єктами системи місцевого самоврядування, що реалізують власні повноваження на підконтрольних ним старостинських округах. Для усунення цієї колізії запропоновано внесення змін до п. 1 ст. 40 «Про благоустрій населених пунктів».

Ключові слова: *правове регулювання, самоврядний контроль, благоустрій населених пунктів, місцеве самоврядування, суб'єкти самоврядного контролю.*

Постановка проблеми. Контроль є одним із найбільш поширених і дієвих способів забезпечення законності. Його сутність полягає в тому, що суб'єкт контролю здійснює облік і перевірку того, як контрольований об'єкт виконує покладені на нього завдання і реалізує свої функції [1]. Він є важливою ознакою змісту державного управління, явищем багатограним і багатоплановим. Залежно від того, на якому рівні та стосовно чого розглядається, контроль може бути охарактеризований як форма чи вид діяльності. Функції контролю полягають в аналізі та зіставленні фактичного стану в тій чи іншій галузі, де він має місце, з вимогами, які висуваються, з подальшим здійсненням аналізу відхилень у виконанні поставлених завдань та причин їх виникнення [2].

Благоустрій населених пунктів передбачає: розробку і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання територій населених пунктів у належному стані, збереження об'єктів загального користування; природних ландшафтів; організацію належного утримання та раціонального використання територій, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного призначення тощо (п. 1, ст. 2 Закону [3]). Під утриманням території населених пунктів у належно-

му стані слід розуміти її використання за призначенням відповідно до генерального плану населеного пункту, правил благоустрою території, іншої містобудівної документації, а також санітарне очищення, озеленення території; збереження та відновлення об'єктів благоустрою.

Проте статистика свідчить про існування певних проблем у сфері благоустрою. Так, через неналежну систему поводження із твердими побутовими відходами в населених пунктах, зазвичай у приватному секторі щорічно, виявляється понад 30 тис. несанкціонованих звалищ, що займають площу 0,89 тис. га [4]. Аналіз стану сфери зеленого господарства і квітково-декоративного насінництва та розсадництва, проведений у 2017 році, показав зменшення площі зелених насаджень загального користування, охоплених доглядом на 2,2 тис. га. Багато площ зелених насаджень уражені фітозахворюваннями: квітковими паразитами та напівпаразитами – 69161,8 м²; мікозами (грибами) – 40460,1 м²; ентомошкідниками – 87809,86 м² [5]. Існують певні проблеми щодо стану утримання зливової системи в населених пунктах України. Загальна протяжність вулиць в Україні у 2017 році становила 104,05 тис. км, з якої 7,09 тис. км (6,8% від їх загальної протяжності) обладнані системою зливової каналізації, а 5,5 тис. км обладнані мережею централізованого (комунального) водовідведення, до якої поступають зливі

води. Решта вулиць – понад 91,4 тис. км, що становить аж 87,88% від їх загальної протяжності – взагалі не обладнані зливовою каналізацією. У середньому в Україні показник очищення зливової каналізації у 2017 році становить 57,11%. Статистичні дані свідчать, що рівень проведення заходів з утримання зливових систем знаходиться на дуже низькому рівні [6]. Така ситуація у сфері благоустрою населених пунктів свідчить про можливість завдання шкоди навколишньому природному середовищу: стану земельних ресурсів, повітря, водних об'єктів із причини потрапляння небезпечних відходів, стічних вод, зменшення кількості зелених насаджень та зростання кількості хворих рослин. Ці факти свідчать про необхідність здійснення постійного контролю у сфері благоустрою, що зумовлює актуальність обраної теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проаналізувавши наукові публікації щодо здійснення самоврядного контролю у сфері благоустрою населених пунктів, ми виявили певну тенденцію: більша кількість науковців приділяла увагу вивченню цього виду контролю за станом земельних ресурсів.

Сучасний стан самоврядного контролю у сфері земельних відносин досліджено в наукових працях Т.А. Кравченко. Зокрема, нею з'ясовано, що самоврядний контроль в Україні недостатньо розвинуто, що знижує результативність впливу під час вирішення низки земельних питань, які мають важливе значення для суспільства. Нею запропоновано вдосконалення правових засад участі органів місцевого самоврядування в земельних відносинах, розширення повноважень органів місцевого самоврядування щодо ефективного використання та управління землями комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що передбачає надання можливості територіальній громаді самостійно управляти належними їй землями комунальної власності або передавати їх в управління уповноваженому нею органу [7].

С.І. Хом'яченко в якості мети самоврядного контролю виділяє «раціональне використання земель», під яким пропонує розуміти засновану на нормах чинного законодавства господарську та іншу діяль-

ність землевласників, землекористувачів та інших суб'єктів земельних правовідносин, яка забезпечує цільове використання, збереження та підвищення екологічної цінності природних та набутих якостей земель, запобігання завданню шкоди землі. Ним доведено необхідність прийняття Закону України «Про державний і самоврядний контроль за використанням та охороною земель», в якому мають бути врегульовані: порядок здійснення такого контролю; повноваження рад щодо його здійснення, правовий статус їхніх органів, які здійснюватимуть контроль у даній сфері [8].

О. Грицан приділила увагу аналізу правового регулювання діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері здійснення надрового контролю. Наведено визначення поняття державного та самоврядного контролю за використанням і охороною надр, досліджено їх правову природу. Суб'єктами самоврядного контролю за використанням та охороною надр вона пропонує вважати територіальні громади та органи місцевого самоврядування, що їх представляють [9].

М. Сухоруков виявив недосконалість існуючого порядку здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель та обґрунтував доцільність внесення змін до ст. 189 Земельного кодексу України (далі – ЗК України) в частині необхідності розробки «Положень про самоврядний контроль» всіма сільськими, селищними, міськими радами [10].

Проте, на жаль, не вдалося знайти жодного дослідження, яке б стосувалося повного та всебічного дослідження правових основ порядку здійснення самоврядного контролю за всіма елементами благоустрою населених пунктів.

Виклад основного матеріалу. Правову основу здійснення самоврядного контролю було закладено ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», де в якості повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад закріплено: здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян (п. 7, ч. «а», ст. 30 Закону [11]).

У вересні 2005 року було прийнято ЗУ «Про благоустрій населених пунктів», який вже чітко визначив порядок здійснення самоврядного контролю у сфері благоустрою. Для здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів сільським, селищним та міським радам було дозволено утворювати інспекції з благоустрою.

П. 3 ст. 40 ЗУ «Про благоустрій населених пунктів» закріпив форми здійснення самоврядного контролю:

- проведення перевірок території;
- розгляд звернень підприємств, установ, організацій та громадян;
- участь в обговоренні проектів благоустрою територій населених пунктів, іншої технічної документації і внесення відповідних пропозицій на розгляд органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій;
- подання позовів до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства [3].

Проте контроль органами місцевого самоврядування може здійснюватися щодо контрєктних об'єктів благоустрою, до яких законодавство відносить:

- території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні тощо), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища;
- прибудинкові території;
- території будівель та споруд інженерного захисту територій;
- території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території (п. 1, ст. 13 Закону [3]).

Самоврядний контроль у сфері благоустрою населених пунктів щільно пов'язаний із здійсненням контролю в інших сферах діяльності, зокрема у сфері містобудування та використанні земельних ресурсів. І це можна пояснити, дослідивши елементи благоустрою, до яких законодавство відносить:

- будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів;
- споруди системи інженерного захисту території;
- комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани і басейни, штучні паркові водоспади;
- покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон і доріжок;
- зелені насадження уздовж вулиць і доріг, в парках, скверах, на алеях, бульварах, у садах, санітарно-захисних зонах, на прибудинкових територіях;
- засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами;
- технічні засоби регулювання дорожнього руху;
- обладнання дитячих, спортивних майданчиків;
- малі архітектурні форми (ст. 21 Закону [3]).;

Адже, якщо до елементів благоустрою населених пунктів належать будівлі та споруди, то, без сумніву, порядок здійснення самоврядного контролю буде встановлюватися ЗУ «Про основи містобудування», Земельним кодексом України та ЗУ «Про землеустрій». Це підтверджується тим, що споруди є будівельними системами, пов'язаними із землею. Під будівлями слід розуміти споруди, що складаються з несучих та огорожувальних або сполучених (несучо-огорожувальних) конструкцій, які утворюють наземні або підземні приміщення. До них належать: житлові будинки, гуртожитки, готелі, ресторани, торговельні будівлі, промислові будівлі, вокзали, будівлі для публічних виступів, для медичних закладів та закладів освіти тощо [13].

Адже, перш за все, ст. 5 ЗУ «Про основи містобудування» встановлено, що під час здійснення містобудівної діяльності повинно бути забезпечено раціональне використання земель та територій для містобудівних потреб [12]. До того ж, забудова земельної ділянки повинна здійснюватися тільки в межах її цільового призначення (ст. 24 Закону [14]). Замовник має право виконувати будівельні роботи лише після отримання дозволу, який видається органами державного архітектурно-будівельного контролю на безоплатній основі протягом десяти робочих днів із дня ре-

естрації заяви. Обов'язковою умовою для отримання такого дозволу є надання копії документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, або копія договору суперфіцію (п. мЗ, ст. 37 Закону [14]). Отже, особа не може розпочати будівництво будівлі чи споруди в разі відсутності документу на право власності земельної ділянки або ж користування, в тому числі на умовах оренди.

Відповідно до ст. 189 ЗК України саме на сільські, селищні, міські, районні та обласні ради покладено обов'язок зі здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель [15].

У межах власної компетенції сільські, селищні, міські, районні та обласні ради стосовно реалізації заходів з охорони земель повинні:

- здійснювати розробку, затвердження та реалізацію цільових програм із землеустрою, також охорони земель та підвищення родючості ґрунтів;

- у разі виявлення порушення вимог законодавства щодо користування земельною ділянкою – встановлювати обмеження або взагалі припинення її використання, чи тимчасову заборону юридичним та фізичним особам;

- здійснювати контроль за використанням та охороною земель комунальної власності;

- впроваджувати заходи щодо економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель (ст. 10,12 Закону [16]).

До того ж, на виконавчі органи сільських, селищних та міських рад покладено обов'язок із здійснення самоврядного контролю у сфері містобудування, зокрема здійснення контролю за забезпеченням надійності та безпечності експлуатації будинків і споруд, що зазнають впливу небезпечних природних і техногенних явищ та процесів (ст. 14 Закону [12]).

Крім того, законодавством передбачено здійснення самоврядного контролю, в тому числі стосовно організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян, утримання в належному стані закріплених за підприємствами, установами, організаціями територій. Для реалізації цієї мети сільським, селищним, міським радам на-

дані повноваження зі створення інспекцій із благоустрою населених пунктів (п. 2, ст. 40 Закону [3]). На виконання цієї норми Міністерством із питань житлово-комунального господарства України було затверджено «Положення про інспекцію з благоустрою населеного пункту» [20], структура та чисельність якої повинна була затверджуватися сільською, селищною, міською радою або їх виконавчими органами.

Щодо чисельності інспекції, то слід зауважити, що центральним органом виконавчої влади, що формує та реалізує політику з благоустрою, було надано рекомендації органам місцевої влади розраховувати у співвідношенні 1 інспектор на кожні 10 тис. мешканців певного населеного пункту.

Цим Положенням було чітко визначено основні завдання та функції інспекції з благоустрою населеного пункту та їх правовий статус. Зокрема, до її повноважень було віднесено:

- проведення рейдів та перевірок територій населених пунктів із приводу додержання законодавства з питань благоустрою, зокрема територій, що належать юридичним та фізичним особам на правах власності або користування, в разі необхідності із залученням громадських інспекторів;

- у разі виявлення правопорушень – складання протоколів на винних осіб та притягнення їх до відповідальності з подальшим поданням позову до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою; здійснює профілактичні заходи щодо запобігання вчиненню в подальшому правопорушень;

- вчиняє заходи щодо утримання об'єкту благоустрою в належному стані з дотриманням чистоти, своєчасного видалення побутових відходів; запобігання несанкціонованих звалищ;

- здійснення контролю за якістю матеріалів, що використовуються під час здійснення будівництва будівель чи споруд або ж їх ремонту, модернізації, реконструкції; призупинення будівельних робіт у разі виявлення порушень умов будівництва або ж самовільно збудованих (тобто без отримання відповідної документації) будівель, споруд;

– сприяє підвищенню знань та навичок громадських інспекторів щодо виконання покладених на них обов'язків із проведення громадського контролю шляхом координації їх діяльності з виконавчими місцевими органами влади та проведення їх навчання в цьому напрямку.

Ураховуючи те, що самоврядний контроль здійснюється на місцевому рівні, органи місцевого самоврядування повинні затвердити нормативно-правові акти щодо правового забезпечення його здійснення на їх адміністративно-територіальній одиниці, що ми й спостерігаємо надалі: затверджені Положення «Про здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель у м. Івано-Франківську» [17], «Про самоврядний контроль за використанням та охороною земель у м. Кривому Розі [18]», «Про самоврядний контроль за використанням та охороною земель у м. Харкові [19]» та в інших адміністративно-територіальних одиницях. Органам місцевого самоврядування було рекомендовано розробити «Посадову інструкцію інспектора Інспекції з благоустрою населеного пункту», в якій чітко вказати обсяг їх повноважень.

Але деякі норми щодо здійснення самоврядного контролю містяться в інших нормативно-правових актах, хоча й не виділені в окрему главу або ж статтю Закону. Так, ст. 21 ЗУ «Про відходи» покладає на органи місцевого самоврядування обов'язок зі здійснення контролю за раціональним використанням та безпечним поводженням із відходами, зокрема юридичними та фізичними особами стосовно поводження з виробничими та побутовими відходами; здійснення заходів із ліквідації несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів [21]. Тобто, по суті, це й є самоврядний контроль, але у ст. 37 цього ж Закону, яка запроваджує основи здійснення контролю у сфері поводження з відходами, не міститься поняття «самоврядний контроль». Хоча, вважаємо, доцільно структурувати норми, що закріплені у ст. 37, та виокремити підпункти за видами контролю: державний, самоврядний, громадський із чітким визначенням органів, що його здійснюють з виокремленням їх повноважень у цій сфері та підконтрольних суб'єктів, із визначенням їх прав та обов'язків.

Хотілося б зазначити, що у зв'язку з прийняттям ЗУ «Про добровільне об'єднання територіальних громад» 5 лютого 2015 року з'явився новий підінститут місцевого самоврядування – «старостат». Так, п. 1 ст. 8-3 передбачено, що в разі приєднання однієї сільської, селищної об'єднаної територіальної громади до іншої повноваження сільського, селищного голови територіальної громади, що приєдналася, припиняються, та він починає виконувати обов'язки старости зі збереженням за ним розміру та умов оплати праці, які були встановлені йому як голові до приєднання [22].

На підставі прийняття цього Закону було внесено зміни й у систему місцевого самоврядування, з доповненням п. 1, ст. 5 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» в якості нової складової частини «староста». До того ж, цей Закон був доповнений ст. 14.1 та ст. 54.1 в яких було визначено правовий статус старости, визначено його повноваження. Зокрема, відповідно до ч. 10 п. 1 ст. 54.1 на старосту покладено обов'язок щодо участі у здійсненні контролю за станом благоустрою відповідного села, селища, а також щодо надання інформації сільському, селищному, міському голові, виконавчим органам сільської, селищної, міської ради про результати його здійснення [11]. Отже, трактуючи цю норму Закону, можна сказати, що староста теж є суб'єктом здійснення самоврядного контролю, але лише на старостинському окрузі. До того ж, якщо буквально досліджувати норму, закріплену в ч. 10 п. 1 ст. 54.1 «Про місцеве самоврядування в Україні», то можна зробити висновок, що староста є підпорядкований сільському, селищному або міському голові, враховуючи те, що він повинен докласти інформацію щодо стану благоустрою. Але ця думка є помилковою, оскільки голова і староста мають зовсім інший обсяг повноважень, які визначені ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» та обмежуються територією та юрисдикцією, на які вони поширюються. Адже повноваження сільського, селищного або міського голови поширюється на територію всієї об'єднаної територіальної громади, тоді як юрисдикція старости розповсюджується лише на територію старостинського округу.

Отже, можна зробити висновки, що повноваження старости щодо здійснення контролю у сфері благоустрою населеного пункту також розповсюджуються лише на територію старостинського округу.

І досліджуючи правовий статус старости, можна побачити, що законодавець його наділив, окрім представницьких функцій, ще й контрольними функціями. Зокрема, це стосується здійснення контролю за станом благоустрою підконтрольного йому населеного пункту, а також за використанням об'єктів комунальної власності, розташованих на території його округу.

Але напрошуються висновки: «Якщо до системи місцевого самоврядування внесено зміни та доповнено новим підінститутом – старостатом, то повноваження органів місцевого самоврядування повинні бути узгоджені між собою в розрізі нормативно-правових актів, які регулюють одні і ті ж самі відносини, в нашому випадку – це благоустрій населених пунктів». Зокрема, це стосується ст. 40 ЗУ «Про благоустрій населених пунктів» щодо узгодження з ч. 10, п. 1, ст. 54.1 «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині компетенції старости у сфері благоустрою населених пунктів. Отже, п.1, ст. 40 «Про благоустрій населених пунктів» пропонується викласти в такій редакції.

Стаття 40. Самоврядний контроль у сфері благоустрою населених пунктів:

1. Самоврядний контроль у сфері благоустрою населених пунктів здійснюється сільськими, селищними, міськими радами, їх виконавчими органами, а також старостою в межах старостинського округу.

Висновки.

Отже, дослідивши особливості здійснення самоврядного контролю у сфері благоустрою населених пунктів, виділивши суб'єктів здійснення цього виду контролю та визначивши їх правовий статус, встановлено наявність колізій у діючому законодавстві щодо здійснення самоврядного контролю старостами як новими суб'єктами системи місцевого самоврядування, що реалізують власні повноваження на підконтрольних ним старостинських округах. Для усунення цієї колізії запропоновано внесення змін до п. 1 ст. 40 «Про благоустрій населених пунктів».

Список використаної літератури:

1. Колпаков В.К. Адміністративне право України. URL: <http://books.br.com.ua/6117>.
2. Авер'янов В.Б. Державне управління в Україні. К., 1998. 432 с. URL: http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/books/_book-692.htm.
3. Про благоустрій населених пунктів: Закон від 6 вересня 2005 р., № 2807-IV. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2807-15/page2>.
4. Стан сфери поводження з побутовими відходами в Україні за 2017 рік. URL: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/zhkh/terretory/stan-sferi-povodzhennya-z-pobutovimi-vidhodami-v-ukrayini-za-2017-rik/>.
5. Звітність «Зелене господарство» за 2017 рік. URL: <http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2018/04/tablistsya-zvedena-17.pdf>.
6. Аналіз стану утримання зливової системи в населених пунктах України за 2017 рік. URL: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/zhkh/terretory/analiz-stanu-utrimannya-zlivovoyi-sistemi-v-naselenih-punktah-ukrayini-za-2017-rik/>.
7. Кравченко Т.А. Самоврядний контроль у сфері земельних відносин в Україні: сучасний стан шляхи вдосконалення. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2015. № 1. URL: http://el-zbirn-du.at.ua/2015_1/16.pdf.
8. Хом'яченко С.І. Правове забезпечення контролю за використанням та охороною земель в Україні: автореф. дис ... канд. юрид. наук: 12.00.06; НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. К., 2004. 19 с.
9. Грицан О.А. Правові засади екологічного контролю за використанням та охороною надр: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К., 2009. 16 с.
10. Сухоруков М. Проблеми здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель. Землевпорядний вісник. 2012. № 10. С. 25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2012_10_9.
11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/print1509793530692870>.

12. Про основи містобудування: Закон від 16 листопада 1992 р. № 2780-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>.
13. Державний класифікатор будівель та споруд ДК 018 – 2000: Наказ від 17 серпня 2000 р. № 507 / Держстандарт України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va507565-00>.
14. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>.
15. Земельний кодекс України: Закон від 25 жовтня 2001р., № 2768-III. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
16. Про охорону земель: Закон від 19 червня 2003 р. № 962-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15>.
17. Про затвердження Положення про здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель у м. Івано-Франківську: Рішення від 28.08.2014р. №1508-47/Івано-Франківська міська рада. URL: <http://www.namvk.if.ua/dt/13491/>.
18. Про затвердження Положення про самоврядний контроль за використанням та охороною земель у м. Кривому Розі: Рішення від 27 липня 2011 р. / Криворізька міська рада. URL: <https://krmisto.gov.ua/appllocallaws/detail/id/60.html>.
19. Про затвердження Положення про самоврядний контроль за використанням та охороною земель у м. Харкові: Рішення від 23.06.2004 № 87/04 / Харківська міська рада. URL: <http://kharkiv.rocks/reestr/437482>.
20. Про затвердження Примірного положення про інспекцію з благоустрою населеного пункту: Наказ від 09 листопада 2007 р. № 177 / Міністерство з питань житлово-комунального господарства України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0177662-07>.
21. Про відходи: Закон України від 5 березня 1998 р. N 187/98-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80/print1509793533482428>.
22. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/157-19/paran96#n96>.

Покатаев П. С. Правовое регулирование самоуправляющегося контроля в сфере благоустройства населенных пунктов

В статье исследованы правовые основания осуществления самоуправляющегося контроля в Украине в сфере благоустройства населенных пунктов, а также в сфере земельных отношений и градостроительства. Определен перечень субъектов осуществления самоуправляющегося контроля, определены их полномочия, установлен круг подконтрольных субъектов. Выявлены коллизии в действующем законодательстве относительно осуществления самоуправляющегося контроля старостами как новыми субъектами системы местного самоуправления, реализующими собственные полномочия на подконтрольных им старостинских округах. Для устранения этой коллизии предложено внесение изменений в п. 1 ст. 40 «О благоустройстве населенных пунктов».

Ключевые слова: правовое регулирование, самоуправляемый контроль, благоустройство населенных пунктов, местное самоуправление, субъекты самоуправляющегося контроля.

Pokataiev P. Legal regulation of self-governmental control in the field of safety of population items

The article investigates the legal grounds for self-regulatory control in Ukraine in the field of improvement of settlements, as well as in the field of land relations and urban development. The list of subjects of implementation of self-regulatory control is defined, their powers are specified, and the range of controlled entities is inspected. Conflicts in the current legislation regarding the self-government control of the elders as new subjects of the system of local self-government, which realize their own powers in the domed districts of them. In order to eliminate this conflict, it is proposed to amend the paragraph of the first clause. 40 "On the improvement of settlements".

Key words: legal regulation, self-government control, improvement of settlements, local self-government, subjects of self-government control.